

POSTANOWIENIE

14 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 14 listopada 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku S.H. i E.H.

z udziałem Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w W.

o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości,

na skutek skargi kasacyjnej S.H. i E.H.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z 23 lutego 2023 r., VI Ca 578/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawców na rzecz uczestnika kwotę 1.350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia wnioskodawcom odpisu niniejszego postanowienia, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego. A.W.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna

jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do przytoczonych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarżący wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., ponieważ ich zdaniem jest oczywiście uzasadniona, już pobieżna analiza zebranego materiału wyraźnie prowadzi bowiem do wniosku, że doszło do naruszenia prawa materialnego, mającego istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, w szczególności art. 339 k.c. w zw. z art. 172 § 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c., a nadto przepisu art. 336 k.c., jak również do naruszenia przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 382 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Szczególna podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga samodzielnego czyli odrębnego od podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

W ocenie Sądu Najwyższego sposób sformułowania przez skarżących wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na jej oczywistą zasadność, świadczy o tym, że skarżący starali się podjąć próbę

przeforsowania w toku postępowania kasacyjnego korzystnej dla siebie wersji rozstrzygnięcia, mimo że nie sprostali obowiązkom ciążących na nich jako wnioskodawcach w toku postępowania o stwierdzenie zasiedzenia. W świetle motywów pisemnych orzeczenia przedstawionych przez Sąd Okręgowy teza skarżących, że wykonywali przez wymagany do tego okres posiadanie samoistne nieruchomości utworzonej z działki nr [...], nie znajduje odzwierciedlenia w materiale dowodowym zgromadzonym w toku postępowania rozpoznawczego. Skarżący zdają się zdawać sobie z tego sprawę, gdyż konstruując wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie podnoszą argumentacji popierającej dokonanie błędnej wykładni wskazywanych przez siebie przepisów, lecz otwarcie kwestionują ustalenia faktyczne, które rzetelnie uzupełnił i należycie przedstawił Sąd drugiej instancji.

Sąd Okręgowy wyczerpująco wytłumaczył, z jakich względów w ogóle nie uznał daty przypadającej ani na listopad 1986 r., ani grudzień 1986 r. jako daty objęcia nieruchomości w posiadanie przez wnioskodawców. Skarżący wszak utożsamiali datę zawarcia umowy przeniesienia własności nieruchomości z datą jej objęcia w posiadanie samoistne, co przeczyło jednak ujawnionym w toku postępowania początkom sprawowania władztwa nad nią. W motywach orzeczenia Sąd Okręgowy ujawnił przyczyny, które wykluczają ocenę wskazywanych przez wnioskodawców dat jako wiarygodnych momentów objęcia nieruchomości w posiadanie mogące prowadzić do zasiedzenia. To całokształt okoliczności sprawy świadczy o tym, że manifestowanie woli władania nieruchomością jak jej właściciele skarżący rozpoczęli daleko później. Nie sprostawszy zatem ciężarowi udowodnienia faktów, z których wywodzili oczekiwane dla siebie skutki prawne, wnioskodawcy nie osiągnęli zamierzonego rezultatu w postępowaniu apelacyjnym.

Skarżący wytknęli Sądowi Okręgowemu przeoczenie pewnych faktów, nie zważając, że ostateczne rozstrzygnięcie było następstwem postępowania przeprowadzonego w najdrobniejszych szczegółach, z poszanowaniem dla wszelkich reguł dowodzenia wynikających z przepisów o postępowaniu cywilnym. W ich świetle nie można zgodzić się z argumentacją skarżących, jakoby to na uczestniku spoczywał ciężar udowodnienia, iż jako wnioskodawcy nie objęli w posiadanie i nie posiadali spornej działki przez czas niezbędny do zasiedzenia.

Umknęło im bowiem, że przewidziane w art. 339 k.c. domniemanie, że ten, kto rzeczą faktycznie włada, jest posiadaczem samoistnym, nie jest domniemaniem, które bezwzględnie wiąże, niezależnie od okoliczności. Jest to domniemanie, które nie może być wykorzystywane sprzecznie z istniejącym stanem faktycznym. Inaczej mówiąc, może być ono obalone w drodze dowodów zmierzających do wykazania okoliczności przeciwnych niż objęte jego treścią (*vide*: postanowienie Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r., IV CSK 487/13).

W świetle okoliczności wykazanych przez Sądy *meriti* niepełnienie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej poprzez naruszenie powołanych przepisów k.c. potwierdza ewidentny brak usprawiedliwionych podstaw do tego, aby na podstawie całokształtu zdarzeń prawnych i faktycznych wnioskodawcy mogli uważać się za właścicieli nieruchomości. Z ustaleń dokonanych w sprawie jasno wynika, że w całym okresie posiadania wnioskodawcy podejmowali w zasadzie takie czynności w odniesieniu do nieruchomości, w których nieustannie uznawali prymat woli właściciela nad ich wolą jako posiadaczy.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1935), orzeczono jak w postanowieniu.

A.W.

[ał]

